

PARAULA I VIDA

Les víctimes de la crisi econòmica

La crisi econòmica que estem passant té moltes víctimes. És malauradament un fenomen persistent, una de les manifestacions del qual és la manca de feina, la situació d'atur en què es troben moltes persones.

Més de 50.000 persones s'han adreçat a Càritas a les diòcesis de la província eclesial de Barcelona, de gener a octubre d'aquest any, perquè han necessitat ajuda per fer front a les despeses més bàsiques com l'alimentació familiar, lloguers i pagament d'habitacions, rebuts de llum, aigua i gas, transport, llibres i material escolar.



L'atur és una de les principals conseqüències de la crisi econòmica

El principal problema que presenten les persones ateses per Càritas i que estan en edat laboral és una altíssima taxa d'atur, que supera el 62%. Només l'11% d'aquestes persones ateses té una feina amb contracte.

Com a conseqüència d'això, Càritas constata també un augment alarmant de situacions personals i familiars en les quals la manca d'expectatives laborals sumeix a les persones en el desànim i la

prostració. Només el suport, sobretot de les famílies i de les entitats d'atenció social, públiques o privades, alleuja en part els greus problemes de tantes famílies, les d'aquí i les que han vingut de fora.

Davant d'aquesta realitat, la nostra Càritas demana als governs que s'atorgui la màxima prioritat a l'atenció a les persones. Les persones no volen subsidis, volen feina. I demana també que tots sapiguem veure i valorar, abans que res, les persones i no els seus trets ètnics diferencials.

A les administracions, Càritas els demana que es gestionin amb rigor les despeses per aconseguir la màxima eficàcia social i que el dret al treball i el dret a l'habitatge esdevinguin uns drets reals que permetin a les persones fer front a les seves necessitats personals i a les de les seves famílies.

En aquests moments difícils per a moltes persones, puc dir que l'Església està fent un esforç considerable per ajudar les víctimes de la crisi. Són certament unes respostes limitades davant de les necessitats detectades, però són una expressió real de solidaritat amb les persones més afectades per la crisi actual.

En la nostra darrera reunió, els bisbes de les diòcesis catalanes vàrem publicar una nota sobre les properes eleccions al Parlament de Catalunya. En aquesta declaració animem els catòlics i tots els ciutadans i les ciutadanes de bona voluntat a participar activament en les properes eleccions al Parlament i a fer-ho de forma reflexiva i a consciència, fent un discerniment dels valors proposats en els diversos programes electorals.

Entre els criteris per fer aquest discerniment s'assenyala, en primer lloc, aquest: les mesures que proposa cada partit per afrontar la crisi econòmica i per crear una solidaritat efectiva envers els qui més pateixen.

Els altres criteris proposats en la mateixa declaració són: la tutela del dret a la vida, des de la concepció fins a la mort natural; el reconeixement, promoció i protecció de la família; el respecte de la llibertat dels pares en l'educació dels seus fills; la resposta justa i digna al col·lectiu dels immigrants i a tot el que signifiqui major justícia social; la promoció de la llibertat religiosa; i la valoració del que conforma la identitat pròpia de Catalunya.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona



Ordenació de set diaques del Seminari Diocesà

El diumenge 17 d'octubre fou un dia de joia per a la nostra diòcesi i en especial per al Seminari Conciliar, com a institució destinada a preparar els sacerdots de les nostres comunitats cristianes. El cardenal Martínez Sistach, a la basílica de Santa Maria del Mar, ordenà diaques aquests set seminaristes, que properament seran preveres: Luis Fernando Acosta Romero, Carlos Barba Olmo, Carlos Barroso Flores, Juan Ramón La Parra Martínez, Pedro Rivero San José, Josep Rodríguez Fernández y Ramón Santos Iriarte. A l'homília, el cardenal agrai «el treball seriós, generós i fidel del rector, formadors i director espiritual del Seminari Diocesà en la formació humana, espiritual, intel·lectual i pastoral d'aquests ordenands i dels futurs sacerdots de la diòcesi».

JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT 2011

Les diòcesis catalanes es preparen per acollir milers de joves

Del 16 al 21 d'agost de 2011 tindrà lloc a Madrid la propera Jornada Mundial de la Joventut (JM), convocada pel Sant Pare Benet XVI. «Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe» és el seu lema. Però abans, del 12 al 15 del proper agost, les altres diòcesis espanyoles acolliran milers de joves cristians d'arreu del món que pelegrinaran cap a Madrid. Són els anomenats *dies en les diòcesis*, o dies d'acollida en les diòcesis prèvies. En concret, a la nostra Arxidiòcesi de Barcelona ens disposem a acollir aquells tres dies uns 15.000 joves vint anys de més de 45 països

alguns serveis i alguna dutxa són suficients), ens calen persones i comunitats que vulguin acompanyar físicament i espiritualment aquests joves peregrins durant la seva estada a la nostra diòcesi. Convé que, ja des d'ara, ens organitzem a nivell parroquial, arxiprestal i diocesà; alguns joves voluntaris ja fa uns dies que han començat aquesta tasca. Col·laborem-hi. Més informació la trobareu al web de la Delegació de Joventut: www.delejevbcn.com, o bé trucant al telèfon 93 412 15 51.



La JM és una convocatòria que fa el Sant Pare

d'arreu del món. Aquest fet suposarà una gran riquesa per a la nostra Església diocesana, i en especial per als nostres joves, però també suposa un gran repte: acollir tants joves en pocs dies no és empresa fàcil. Ens cal la il·lusió i la generositat de tot hom: començant pels joves, però també les famílies, parròquies, comunitats religioses, escoles, moviments evangelitzadors... Ens calen voluntaris, espais per a l'acollida (2 m² per jove,

per tal que els joves cristians d'arreu del món descobreixin, afermin i comparteixin la seva fe en Jesucrist, tot vivint una gran festa. Que aquesta JM, amb els seus dies previs a la nostra diòcesi, sigui una oportunitat evangelitzadora i un estímul pastoral depèn de cadascú. Som-hi! Arrelats en Crist!

Mn. Toni Roman
Delegat diocesà de Pastoral de Joventut

ANY MARAGALL

► Pues ahí tenéis ahora nuestro Partenón a medio hacer y que no puede más. Ved que con él somos todos nosotros los que quedamos a medio hacer. Ved que aquel hombre que hace el templo, haciéndolo, nos hace también a nosotros; ¡ay si no llegáis a ver claro este misterio! Ved que la cosa no admite dilaciones, que los años pasan, que el hombre providencial puede morir, y entonces ¿qué?; él bien dice que no importa y que el templo puede ser obra de siglos; pero yo creo que él no tiene derecho a morir hasta habernos dado toda su visión, que es la visión de su tiempo; después los siglos harán con ella lo que convenga.

(«Una gràcia de caritat...!» *Diario de Barcelona*, 1905)

NOSTRE SENYOR JESUCRIST, REI DE TOT EL MÓN

► Lectura del segon llibre de Samuel (2Sa 5,1-3)

En aquells dies, les tribus d'Israel anaren a trobar David a Hebron i li digueren: «Som família teva, som os del teu os i carn de la teva carn. Ja abans, mentre Saül era el nostre rei, tu conduïes les tropes d'Israel quan anaven a la guerra i quan en tornaven, i el Senyor et digué: «Tu pasturaràs Israel, el meu poble, seràs el seu sobirà». Així, quan els ancians d'Israel anaren a trobar el rei a Hebron, el rei David va fer amb ells un pacte davant el Senyor i l'ungiren rei d'Israel.

► Salm responsorial (121)

R. *Quina alegria quan em van dir: «Anem a la casa del Senyor.»*

Quina alegria quan em van dir: / «Anem a la casa del Senyor.» / Ja han arribat els nostres peus / al teu llindar, Jerusalem. R.

És allà que pugen les tribus, / les tribus del Senyor. / A complir l'aliança d'Israel, / a lloar el nom del Senyor. / Allí hi ha els tribunals de justícia, / els tribunals del palau de David. R.

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (Col 1,12-20)

Germans, doneu gràcies al Pare, que us ha fet dignes de tenir part en l'heretat del poble sant, en el Regne de la llum. Ell ens alliberà del poder de les tenebres i ens traspasà al Regne del seu Fill estimat, en qui tenim el nostre rescat, el perdó dels nostres pecats.

Ell és imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació, ja que Déu ha creat totes les coses per ell, tant les del cel, com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons, sobirans, governs i potestats. Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell.

Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts, perquè ell ha de ser en tot el primer. Déu volgué que residís en ell la plenitud de tot el que existeix; per ell Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist.

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 23,35-43)

En aquell temps, les autoritats es reien de Jesús clavats en creu i deien: «Ell, que en salvava d'altres, que se salvi ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit.» Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: «Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix.» Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: «El rei dels jueus.»

Un dels criminals penjats a la creu, també li deia insultant-lo: «¿No ets el Messies? Salva't a tu mateix i a nosaltres.» Però l'altre, renyant-lo, li respongué: «¿Tu que estàs sofrint la mateixa pena tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixiem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal.» I deia: «Jesús, recordeu-vos de mi quan arribeu al vostre Regne.» Jesús li respongué: «T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís.»

► Lectura del segundo libro de Samuel (2Sa 5,1-3)

En aquellos días, todas las tribus de Israel fueron a Hebrón a ver a David y le dijeron: «Hueso tuyo y carne tuya somos; ya hace tiempo, cuando todavía Saül era nuestro rey, eras tú quien dirigía las entradas y salidas de Israel. Además el Señor te ha prometido: «Tú serás el pastor de mi pueblo Israel, tú serás el jefe de Israel».» Todos los ancianos de Israel fueron a Hebrón a ver al rey, y el rey David hizo con ellos un pacto en Hebrón, en presencia del Señor, y ellos ungieron a David como rey de Israel.

► Salmo responsorial (121)

R. *Vamos alegres a la casa del Señor.*

¡Que alegría cuando me dijeron: / «Vamos a la casa del Señor!» / Ya están pisando nuestros pies / tus umbrales, Jerusalén. R.

Allá suben las tribus, / las tribus del Señor, / según la costumbre de Israel, / a celebrar el nombre del Señor; / en ella están los tribunales de justicia, / en el palacio de David. R.

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Colosenses (Col 1,12-20)

Hermanos: Damos gracias a Dios Padre, que nos ha hecho capaces de compartir la herencia del pueblo santo en la luz. Él nos ha sacado del dominio de las tinieblas, y nos ha trasladado al reino de su Hijo querido, por cuya sangre hemos recibido la redención, el perdón de los pecados.

Él es imagen de Dios invisible, primogénito de toda criatura; porque por medio de él fueron creadas todas las cosas: celestes y terrestres, visibles e invisibles, Tronos, Dominaciones, Principados, Potestades; todo fue creado por él y para él. Él es anterior a todo, y todo se mantiene en él.

Él es también la cabeza del cuerpo: de la Iglesia. Él es el principio, el primogénito de entre los muertos, y así es el primero en todo. Porque en él quiso Dios que residiera toda la plenitud. Y por él quiso reconciliar consigo todos los seres: los del cielo y los de la tierra, haciendo la paz por la sangre de su cruz.

► Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 23,35-43)

En aquel tiempo, las autoridades hacían muecas a Jesús, diciendo: «A otros ha salvado; que se salve a sí mismo, si él es el Mesías de Dios, el Elegido.» Se burlaban de él también los soldados, ofreciéndole vinagre y diciendo: «Si eres tú el rey de los judíos, sálvate a ti mismo.» Había encima un letrero en escritura griega, latina y hebrea: «Este es el rey de los judíos.»

Uno de los malhechores crucificados lo insultaba, diciendo: «¿No eres tú el Mesías? Sálvate a ti mismo y a nosotros.» Pero el otro lo increpaba: «¿Ni siquiera temas tú a Dios, estando en el mismo suplicio? Y lo nuestro es justo, porque recibimos el pago de lo que hicimos; en cambio, este no ha faltado en nada.» Y decía: «Jesús, acuérdate de mí cuando llegues a tu reino.» Jesús le respondió: «Te lo aseguro: hoy estarás conmigo en el paraíso.»



Crist regna des de la creu. *Crist en Creu*, quadre de Salvador Dalí (Art Gallery, Glasgow)

COMENTARI

Crist Rei

Llegit amb els ulls de la fe, el rètol que deia «el rei dels jueus» suscita una profunda reflexió. Durant el seu ministeri, Jesús sempre va evitar els atributs de Messies (Ungit) i Rei a causa de la seva connotació política. Ara, clavats a la creu i a la vista de tots, la veritat brilla per si mateixa. No cal evitar malentesos. Des d'aquest moment dramàtic, el títol de Crist (ungit o rei) evocarà sempre la imatge i la idea de la creu.

Que Jesús és rei ho confessa el *bon lladre*, quan li demana que es recordi d'ell. La pregària d'aquest pecador revela la seva fe en el Senyor crucificat, veritable Rei i vencedor de la mort, que ha vingut al món no per salvar-se a si

mateix sinó per salvar tota la humanitat. La seva fe és tan gran que fins i tot intenta convèncer el seu company. En acceptar la creu, el *bon lladre* ha entès la reialesa de Jesús.

La resposta de Jesús no necessita comentaris. *Ser amb mi al paradís* vol dir *ser al meu Regne*, al Regne de Déu. Aquestes paraules serenes i consoladores, Jesús avui també ens les diu a nosaltres. Acabem, doncs, l'any litúrgic amb una gran esperança, expressió de la nostra felicitat. Immersos en les nostres contradiccions i els nostres límits, retrobem en la creu una llum, un sentit a les nostres vides, retrobem la pau.

Dra. Núria Caldach-Benages



LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 2a setm.): Ap 14,1-3.4b-5 / Sl 23 / Lc 21,1-4 ■ **dimarts**: Ap 14,14-19 / Sl 95 / Lc 21,5-11 ■ **dimecres**: Ap 15,1-4 / Sl 97 / Lc 21,12-19 ■ **dijous**: Ap 18,1-2.21-23;19,1-3.9a / Sl 99 / Lc 21,20-28 ■ **divendres**: Ap 20,1-4.11-21,2 / Sl 83 / Lc 21,29-33 ■ **dissabte**: Ap 22,1-7 / Sl 94 / Lc 21,34-36.

Comença el temps d'Advent. Nou any litúrgic: cicle A.

■ **Diumenge** vinent, I d'Advent (lit. hores: 1a setm.): Is 2,1-5 / Sl 121 / Rm 13,11-14a / Mt 24,37-44.

Instituïda per Pius XI l'any 1925, aquesta solemnitat clou l'any litúrgic amb una grandiosa visió de pau i harmonia.

Les lectures bíbliques ens conviden a aprofundir sobre la reialesa de Jesucrist en l'Església i l'univers. El fragment del segon llibre de Samuel descriu l'aclamació reial de David a Ebron, la seva primera capital, després de la lluita contra Saül. La lectura de la carta als Colossencs conté un himne cristològic que celebra Jesucrist, centre de l'univers i de la història. En la pàgina més commovedora del seu evangeli, Lluç ens presenta Crist Rei en la creu. Incomprès per tots, menys pel *bon lladre*.

DIÀLEGS SOBRE LA FE

Per què hi ha persones que neguen Déu? (i II)



Oriol: —Mare, però hi ha ateus que neguen Déu, no per causa de la llibertat, sinó per altres causes.

Gràcia: —Hi ha molts tipus d'ateisme i no tots es poden posar dins del mateix sac. Aquest rebuig de Déu té múltiples causes: la sobreestimació del coneixement científic, la revolta davant de l'escàndol del mal, especialment les injustícies i el sofriment d'innocents, la repulsió respecte de Déu i la religió que trobem en les seves caricatures. —Hi ha un ateisme que neix de la revolta davant del mal? —Sí. Aquesta revolta que tu també sents porta a vegades a negar Déu, però també pot portar a descobrir un altre Déu més profund, més amagat, més enigmàtic. Algunes posicions atees poden estar més a prop d'una veritable actitud religiosa que no pas d'uns conformismes sense ànima.

—Vols dir que alguns ateus, en revoltar-se, cerquen un altre Déu?

—Mira fill, hi ha sants laics i sants ateus. Crec, però, que si

a aquests sants ateus se'ls expliqués bé què és creure en el Déu Amor, desitjarien obscurament formar part de la comunitat de creients.

—Com ens hem de portar creients i no creients?

—Ateus i creients ens necessitem mútuament, ens ajudem en la nostra recerca comuna. Uns per als altres som una exigència, una crida, una font de purificació, som testimonis del més seriós de la vida. Ateus i creients patim l'escàndol del mal i ens quedem sense paraules. Vivim el drama de l'absència de Déu i intentem projectar llum enmig de la nit.

—Tots coincidim en l'humanisme?

—Tant els ateus com els creients creiem en la condició humana, amb les seves possibilitats i els seus límits i fracassos. Tenim fe en la capacitat de les persones per estimar-se, per perdonar-se, per dialogar abans de trencar-se. L'amor és la gran energia còsmica, la força que travessa com una ventada el món, l'únic digne de fe.

Francesc Torralba

(Ah, sí? Com parlar de Déu als infants. Editorial Claret)

DÉU NO TÉ POR

L'Església, sagrament de la fraternitat



El tema de la fraternitat cristiana té unes profundes arrels tant a l'Evangeli com a la història de l'espiritualitat, des de sant Benet a sant Francesc d'Assís.

Avui ha hi ha una especial sensibilitat sobre la fraternitat com a estil de viure en la petita comunitat i en la gran Església. En efecte, des de diverses bandes hi ha qui demana una Església més fraterna. Hi ha una demanda de sortir d'una vida eclesial massificada, institucional, anònima. Estic convençut —i això és obvi— que una gran part del naixement i del desenvolupament de les sectes ve precisament d'una Església poc fraterna i comunitària.

En el fons, a les grans ciutats, davant l'anonimat urbà, la paraula *germà* difícilment agafa un relleu concret i humà, per no dir cristià. Els cristians adrecen a l'Església una demanda de fraternitat molt simple. La disgregació social, la crisi de la família, nous estils de vida, produeixen cada vegada més una condició de solitud per al mateix cristià.

Cal, així i tot, fer una distinció entre la vida en la gran Església i la d'una comunitat restringida, de qualsevol tipus que sigui. L'estil de fraternitat en una gran Església és el sentit de solidaritat entre cristians i una capacitat de relacions honestes i franques. En la comunitat petita hi ha la referència directa a la família. Sens dubte, una gran Església, ni que sigui minoritària en la societat, no pot no presentar un marcat pluralisme de formes associatives i d'estils de fraternitat.

Sens dubte, l'Evangeli de la fraternitat, independentment de la pròpia manera de viure la vocació cristiana, representa per a tots una gran demanda. Una demanda a l'interior de les Esglésies, però també en el camí de l'ecumenisme —la fraternitat entre cristians de tradicions diferents—, en la fraternitat com a estil de vida enmig dels homes —i amb les religions no cristianes— i en la fraternitat com a lligam amb els pobres i entre els pobles.

Andrea Riccardi

(Déu no té por, Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

SANTORAL

21. ✚ Diumenge XXXIV durant l'any. Nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el món. Presentació de santa Maria, verge, al temple; sant Gelasi I, papa (africà, 492-496); sants Honori, Eutiqui i Esteve, mrs.

22. Dilluns. Santa Cecília (o Cília), vg. i mr. romana (s. III), patrona de la música (cantaires, músics i instrumentistes); sants Filemó i Àpia, esposos, deixebles de Pau.

23. Dimarts. Sant Climent I, papa (romà, 88-97) i mr.; sant Columbà (†615), abat a França i Itàlia, d'origen irlandès; santa Lucrècia, vg. i mr.; beat Miquel-Agustí Pro, prev. jesuïta i mr.

24. Dimecres. Sant Andreu Dung-Lac, prevere, i companys mrs. a Tonquín (Viet-

nam, s. XVIII-XIX); sant Crisògon, mr. (s. III); santa Fermina, vg. i mr.; santes Flora i Maria, vgs. i mrs. a Còrdova.

25. Dijous. Santa Caterina, vg. i mr. d'Alexandria, titular del monestir del Sinaí (s. IX), patrona dels filòsofs; beata Júlia, rel. camaldulena; sant Erasme, Erm o Elm, mr.; sant Gonçal, bisbe.

26. Divendres. Sant Silvestre (†1267), abat, fund. branca benedictina; sant Leonard de Porto Maurizio, prev. franciscà; sant Joan Berchmans (1599-1621), rel. jesuïta belga; sant Sirici, papa (384-399); sant Conrad, bisbe.

27. Dissabte. Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (1830); sant Basileu, bisbe i mr.; beat Ramon Llull, mr., terciari franciscà, de Mallorca (1232-1316).

QUERIDOS ABUELOS

Los mejores voluntarios



Para las personas mayores llegar al estamento de abuelos supone algo positivo y bien valorado en su trayectoria vital, asociado a la alegría que proporciona una nueva implicación con la vida.

Toda una nueva oportunidad de sentirse necesarios para los demás. Y aquí incide de lleno la llamada del voluntariado, tanto en el terreno social en general como en el más inmediato, el doméstico y familiar.

Básicamente, se han desarrollado tres tipos de programas para ayudar a los valerosos abuelos que desean volcar-se en el voluntariado:

1. Apoyo a las personas mayores que se presentan a las asociaciones para ejercer como abuelos con niños que no tienen contacto con sus propios abuelos y, a menudo, tampoco con sus propios padres.
2. Apoyo a los abuelos en el ejercicio de su papel de abuelos, mediante organizaciones que brindan información y apoyo a aquellos que desean mejorar sus habilidades de crianza y cuidado de sus propios nietos.
3. Apoyo para los abuelos que se ven obligados a ejercer de sustitutos de los padres, bien sea en familias con bajo nivel de ingresos, en ausencia, reclusión o incapacidad de ejercer como padres de los progenitores, así como en familias monoparentales cuyos abuelos han de ejercer y ocupar la plaza de padre sustituto.
4. Los abuelos y abuelas colaboran, de hecho, como voluntarios en numerosos proyectos de carácter social, como las asociaciones culturales o asistenciales (ONG, Cáritas, etc.). Ojalá cunda este ejemplo que se podría expresar con el eslógan: «De mayor quiero ser voluntario.»
5. Ayudemos a los abuelos voluntarios y no los despreciamos por su edad. El otro eslógan diría esto: «¡No discriminemos por la edad!»

Dr. Paulino Castells

(Queridos abuelos, Ediciones Ceac. Estimats avis, Ed. Columna)

ENTREVISTA



ANTONI PUIGVERD

La fe de Joan Maragall

El propassat 7 d'octubre, coincidint amb l'inici de l'Any Maragall, l'escriptor i periodista Antoni Puigverd va pronunciar la lliçó inaugural de l'inici de curs de la Fundació Joan Maragall amb un títol ben suggerent: *Maragall, el bàrbar*. Puigverd va descobrir la figura polièdrica del poeta, «un cristià amb set d'autenticitat i de coherència».

Com definiria la persona de Joan Maragall?

Era una personalitat amb moltes cares, a vegades oposades. Però tenia un sentit de la totalitat vital i una gran sinceritat. Tant en la literatura com en la vida podia semblar contradictori: poeta líric i articulista punyent; home compromès i burgès de vida familiar entranyable. La suma vitalista de contraris és un dels llegats més suggestius de Maragall. Vida i mort són el mateix. Per això, al «Cant espiritual», vol: «Aturar tants moments de cada dia, / per fe'ls eterns a dintre del meu cor.»

Com vivia la fe?

Tenia una vivència de la fe molt espiritual. No era un missaire per tradició, com era freqüent aleshores al seu entorn, sinó un cristià amb set d'autenticitat i de coherència. Té un sentit sagrat del llenguatge poètic, sentit que poua directament de l'evangeli de sant Joan: «En el principi era la paraula i la paraula estava en Déu i la paraula era Déu.» Com que la paraula poètica per ell és un «abim de llum», el poeta ha d'anar més enllà, no solament de l'anècdota que li serveix de pretext —un paisatge, una escena, una idea, un mite—, sinó més enllà dels límits del sentit.

Sembla que ser creient avui sigui anar contra corrent...

En l'àmbit de cultura i les idees, domina la burla de la fe i el menyspreu del llegat cultural de la religió. Com a conseqüència del sistema econòmic i dels valors que se'n desprenen, la vida és percebuda en sentit estrictament material i sensual. El primer valor és posseir; el segon procurar-se plaers a tota hora. Sempre sensuais, gairebé sempre comprats. La suma constant de petits plaers sensuais justifica l'existència. Quan falla, tot trontolla. Ens hem prohibit la dimensió espiritual. El resultat de la cultura del consum i de la negació de l'espiritualitat és aquest tall, de dimensions històriques, que s'ha produït entre la fe dels nostres pares i el món sense cadena de sentit en què creixen els nostres fills i néts.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

▶ ACTES I CONFERÈNCIES

Servei diocesà per al Catecumenat. Convoca el Ritu d'ingrés d'Infants al Catecumenat que tindrà lloc al Seminari Conciliar i a la Catedral el dissabte 27 de 12 a 18 h i el Ritu d'ingrés d'Adults al Catecumenat que se celebrarà a la Catedral diumenge vinent, dia 28. Per a més informació: tel. 934 541 898 i sdcatecumenat9068@arqbcn.org.

Capella de Sant Josep Oriol (c/ Verge del Pilar 4, tocant al c/ Sant Pere més Baix). Tots els dijous a les 12 h s'hi celebra la santa missa en aquest lloc (darrerament restaurat) on nasqué sant Josep Oriol el 23 de novembre de 1650.

Fundació Joan Maragall. Organitza la conferència «Déu i l'univers: el debat de Stephen Hawking», a càrrec de David Jou, físic, membre del Patronat de la Fundació i traductor al català i al castellà del llibre *The grand design* del mateix Hawking. Dimarts 23 a les 19 h a la sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona (Diputació 231).

Pregària itinerant del 4t diumenge. A la parròquia de l'Esperit Sant (Travesera de Gràcia 401), el 28 de novembre a les 6 de la tarda.

Ass. Per l'altre cor cremat de Barcelona-Ajut al 4t Món. Concert de la Coral lubilo, dir. Marc Alguersuari, dissabte 27 de novembre (8 vespre), a l'Oratori de Sant Felip Neri (pl. de Sant Felip Neri, al Barri Gòtic). Aportació: 6 euros.

Església de Sant Gaietà (P. Teatins, c/ Consell de Cent 293). La Capella de Santa Maria de Mollet, dirigida per Pelegrí Bernal, canta el diumenge 28 de novembre (18 h) amb motiu del 150 aniversari de Joan Maragall.

Vetlla de Pregària d'Advent. Al monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Anglès 55), dissabte 27 de novembre a les 21 h.

Parròquia de Sant Andreu de Palomar (pl. Orfila). Dins els actes de la Festa

Recés d'Advent per als Instituts de Vida Consagrada Dirigit pel cardenal arquebisbe

El diumenge 12 de desembre, el cardenal arquebisbe, Dr. Lluís Martínez Sistach, dirigit un recés per als Instituts de Vida Consagrada de la diòcesi al Col·legi de Sant Ignasi (P. Jesuïtes), c/ Carrasco i Formiguera, núm. 32, de Barcelona.

L'horari del recés serà: 10.15 h, laudes, meditació, silenci; 13 h, santa missa; 14 h, dinar/descans; 15.45 h, meditació, silenci; i 16.30 h, adoració eucarística i pregària per les vocacions.

Els qui vulguin quedar-se a dinar han d'advertir-ho prèviament a les Germanes de Crist Rei, tel. 932 058 134. Per a més informació: Mn. Francesc Prieto, delegat episcopal per a la Vida Consagrada.

Major actuarà l'Orfeó La Lira de Sant Andreu, dirigit per Carles Grèbol, dissabte 27 de novembre (20.45 h).

Santuari de Pompeia (Riera de Sant Miquel, 1 bis). Conferència de fra Pere Carona, cap.: «El perquè del Santuari de la Mare de Déu del Roser de Pompeia a Barcelona». Dijous 25 de novembre (20 h).

▶ BREUS

Medalla de Montserrat per als Salesians de Martí-Codolar. El Centre Teològic Salesià Martí-Codolar de Barcelona ha rebut la Medalla del Monestir de Montserrat pels 10 anys d'estreta col·laboració en la qualificació teològica dels joves monjos d'aquesta comunitat benedictina. El lliurament d'aquesta distinció va tenir lloc el 29 de juliol passat, en un acte presidit pel P. Josep M. Soler, osb., abat de Montserrat, amb la presència del P. Joan Josep Moré, sdb., cap d'estudis del centre.

Al servei de les diòcesis catalanes. El dia 25 d'octubre el Centre d'Estudis Pastoral (CEP) de les diòcesis catalanes va inaugurar el nou curs. En la foto, d'esquerra a dreta, el P. Antoni Serramona, secretari del CEP, el cardenal Lluís Martínez Sistach, bisbe encarregat del CEP, Mn. Josep M. Domingo, director del CEP, i Josep M. Carbonell, que pronunciarà la lliçó inaugural: «Per un catolicisme confessant i en diàleg. Joan Maragall com a referent.» En aquest



mateix acte, la Sra. Mercè Basté va presentar la publicació *Acolliment pastoral. Guia de bones pràctiques*, que sintetitza la reflexió pastoral feta durant tot el curs passat per la «Xarxa CEP», que agrupa més de cent persones de les diòcesis catalanes.

Inauguració de curs a l'ISCREB. El dia 26 d'octubre, a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona, va celebrar-se l'acte d'inauguració de curs a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. Va pronunciar la lliçó inaugural el Dr. Josep M. Esquirol, professor de filosofia a la UB, que parlà sobre «L'essència del llenguatge i la religió». El Dr. Esquirol apareix a l'esquerra de la foto. Presidí l'acte el cardenal Martínez Sistach, a qui van acompanyar



el Dr. Antoni Matabosch, director de l'ISCREB, i altres col·laboradors i col·laboradores de la institució.

▶ CURSETS

«Reordenació pastoral». Amb aquest enunciat, el Centre d'Estudis Pastoral farà dilluns 22 de novembre la primera sessió de formació a càrrec del professor Bernard Quintard, de la diòcesi de Rodez (França). La sessió tindrà dues parts: matí, d'11 a 13 h (preferentment per a preveres): «Remodelació de les diòcesis: criteris, procés i decisions». Tarda, de 6.30 a 8.30 (obert a tothom): «Renovació de les parròquies en un marc diocesà remodelat». Per a més informació: tel. 933 174 858.

▶ RECESSOS

Recés monàstic a Poblet per a joves. Del 5 al 7 de desembre. El dia 5 comencem a les 11 h i cal portar el dinar. Amb l'acompanyament de Mn. Toni Vadedell (diòcesi de Mallorca). Edat: 18-30 anys. Preu: 65 euros. Per a més informació i inscripcions (fins al 27 de novembre): Delegació de Pastoral Joventut de Barcelona, telèfon 934 121 551, c/e: djoventut@arqbcn.org.

▶ PUBLICACIONS

La Sagrada Família segons Gaudí. Comprendre un símbol.

Gaudí i la Sagrada Família són temes d'actualitat, sobretot després de la visita del Sant Pare. Però no és fàcil comprendre la riquesa del monument més característic de Barcelona. En aquest llibre el Dr. Armand Puig Tàrrach, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya, expert en Sagrada Escripura, s'acosta a la gran obra religiosa de Gaudí i ens ofereix una veritable guia per comprendre l'univers simbòlic que va plasmar Gaudí. Editat per Pòrtic, Barcelona 2010, 276 pàg.



PALABRA Y VIDA

Las víctimas de la crisis económica

La crisis económica que estamos viviendo tiene muchas víctimas. Por desgracia es un fenómeno persistente, una de cuyas manifestaciones es la falta de trabajo, la situación de paro en que se encuentran muchas personas.

Más de 50.000 personas se han dirigido a Cáritas en las diócesis de la provincia eclesial de Barcelona, de enero a octubre de este año, porque han necesitado ayuda para afrontar los gastos más básicos, como la alimentación familiar, alquileres y pago de habitaciones, recibos de luz, agua y gas, transporte, libros y material escolar.

El principal problema que presentan las personas atendidas por Cáritas y que están en edad laboral es una altísima tasa de paro, que supera el 62%. Tan sólo el 11% de estas personas atendidas tiene un trabajo con contrato.

Como consecuencia de esto, Cáritas también constata un aumento alarmante de situaciones personales y familiares en las que la falta de expectativas laborales sume a las personas en el desánimo y la postración. Sólo el apoyo, sobre todo de las familias y de las entidades de atención social, públicas o privadas, alivia en parte

los graves problemas de tantas familias, las de aquí y las que han llegado de fuera.

Ante esta realidad, nuestra Cáritas pide a los Gobiernos que se otorgue la máxima prioridad a la atención a las personas. Las personas no quieren subsidios, quieren trabajo. Y pide también que todos sepamos ver y valorar, por encima de todo, a las personas y no sus rasgos étnicos diferenciales.

Cáritas pide a las administraciones que se gestionen con rigor los gastos para lograr la máxima eficacia social y que el derecho al trabajo y el derecho a la vivienda se conviertan en derechos reales que permitan a las personas afrontar sus necesidades personales y las de sus familias.

En estos momentos difíciles para muchas personas, puedo afirmar que la Iglesia está haciendo un esfuerzo considerable para ayudar a las víctimas de la crisis. Ciertamente son respuestas limitadas ante las necesidades detectadas. Pero son una expresión real de solidaridad con las personas más afectadas por la crisis actual.

En nuestra última reunión, los obispos de las diócesis catalanas publicamos una nota sobre las próximas elecciones al Parlamento de Cata-

luña. En dicha declaración animamos a los católicos y a todos los ciudadanos y las ciudadanas de buena voluntad a participar activamente en las próximas elecciones al Parlamento y a hacerlo de forma reflexiva y a conciencia, haciendo un discernimiento de los valores propuestos en los diversos programas electorales.

Entre los criterios para hacer este discernimiento se señala, en primer lugar, este: las medidas que propone cada partido para afrontar la crisis económica y para crear una solidaridad efectiva hacia los que más sufren.

Los otros criterios propuestos en la misma declaración son la tutela al derecho a la vida, desde la concepción hasta la muerte natural; el reconocimiento, promoción y protección de la familia; el respeto de la libertad de los padres en la educación de sus hijos; la respuesta justa y digna al colectivo de los inmigrantes y a todo lo que signifique mayor justicia social; la promoción de la libertad religiosa; y la valoración de lo que conforma la identidad propia de Cataluña.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona